Death is a Gang-Boss Aus Deutschland - 2014

(from 'The Death Fugue' - Paul Celan)

On the works of Moti Cohen

Hard it is, observing Moti-Cohen's works, heavy it is on the breath. The black within them wraps you in a thick and adhesive mantling of impenetrable Tar. The back bends by the weight of condensed figures in a bundle of bold expressed lines. The skin shivers amidst the fleshy unhealthy texture of the painting.

No doubt in our heart, thus a Holocaust appears.

The drawing space of Moti is disassembled and condensed. The expressive imageries, on the verge of abstract, are piled and cram the canvas collapsing inwards to a point of gravity, a black hole, as suddenly a recognizable metaphor emerges from it, a hand, a flower, a face. Moti's line is potent, full of energy emotion and impressive virtuosity. He knows to create depth or blockade, to control the line and to release fluidity, in a thin expression to create condensate, a sense of cessation and passiveness in the picturesque chaos. But does indeed Moti draws the Holocaust? Moti's biography has no direct connection to the Holocaust, apart from being Jewish and Israeli who is naturally exposed to the subject. Is there any importance to the source of the inspiration of the artist more than the source of inspiration for the interpretation of the viewer?

Walter Benjamin defined in his writing the figure of the angel of history: "His face is turned toward the past. Where we perceive a chain of events, he sees one single catastrophe which keeps piling wreckage upon wreckage and hurls it in front of his feet. The angel would like to stay, awaken the dead, and make whole what has been smashed. But a storm is blowing from Paradise; it has got caught in his wings with such violence that the angel can no longer close them. The storm irresistibly propels him into the future to which his back is turned, while the pile of debris before him grows skyward. This storm is what we call progress". (Walter Benjamin, "Theses on the Philosophy of History").

This exhibition is an invitation for a mind exercise for the viewer, are we able to look at Moti's works as they are? free of any associative diversion, which automatically directs us to interpret his creations through the Holocaust association? Are we mind-conditioned to identify Holocaustic metaphors even in an innocent object? Is the Holocaust for the Jewish observer, much like the Angel of History, dying the entire history of destruction before and after until it becomes a prospect of everything?

Is the Holocaust in the artist subconscious that leads his hand? Or that observers subconscious directs its vision and interpretation? Will a viewer unexposed to the history of this time see in these works a similar story? A visit in Moti's exhibition unveils to us our and his preconditioning and the effect that the Holocaustic tragedy has on the way we see our world today.

Keren Weisshouse, Curator, Biet Yad LaBanim Rishon LeZion - Israel

הַמָּנֶות אָמָן מְגֶּרְמֵנְיָה - 2014

(מתוך 'פוגת המוות' פאול צלאן)

על יצירותיו של מוטי כהן

קשה ההתבוננות בציוריו של מוטי כהן, מכבידה על הנשימה. השחור שבהם עוטף אותך במעטה דביק של זפת אטומה.הגב נכפף תחת משקל ערימת הגופים הדחוסים בגוש של קווים עזי מבע. העור מצטמרר נוכח הטקסטורה הבשרנית, חולנית, של מרקם הציור.

אין בליבנו ספק, כך נראית שואה.

מרחב הציור של מוטי מפורק, דחוס. הדימויים אקספרסיביים על סף המופשט, נערמים, גודשים את הבד, קורסים פנימה לנקודת כובד, חור שחור, כשלפתע מבצבץ מתוכו דימוי מזוהה, יד, פרח, פנים. הקו של מוטי בטוח, מלא אנרגיה, מלא רגש, בווירטואוזיות מרשימה הוא יודע ליצור עומק או מחסום אטום, לשלוט בקו וגם לשחרר נזילות, במבע רזה ליצור גודש, ליצור אוירה של חידלון, של פסיביות בתוך הכאוס הציורי. אך האם אכן מצייר מוטי שואה? בביוגרפיה של מוטי אין קשר ישיר כלשהו לשואה, מלבד היותו יהודי וישראלי החי בארץ ולפיכך לא יכול להימנע מחשיפה לנושא. האם ישנה חשיבות למקור ההשראה של הצייר יותר ממקור הפרשנות של הצופה?

וולטר בנימין הגדיר בכתביו את דמות מלאך ההיסטוריה: "הוא מפנה את פניו אל העבר. במקום שם מופיעה לפנינו שרשרת של אירועים, רואה הוא שואה אחת ויחידה, העורמת בלי הרף גלי חורבות אלו על אלו ומטילה אותן לרגליו. בלי ספק רוצה היה להשתהות, לעורר את המתים ולאחות את השברים, אבל רוח סערה הנושבת מגן-העדן נסתבכה בכנפיו... סערה זו הודפת אותו אל העתיד, שהוא מפנה אליו את גבו, ובאותה שעה מתגבהת ערימת ההריסות לפניו עד השמים. מה שאנו מכנים קידמה הוא הסערה הזאת". (וולטר בנימין, "תזות על הפילוסופיה של ההיסטוריה")

התערוכה היא הזמנה לתרגיל מחשבתי עבור הצופה, האם יש ביכולתנו להתבונן ביצירותיו של מוטי כפי שהן? ללא הטיה אסוציאטיבית המכוונת אותנו באופן אוטומטי לפרש את יצירותיו מבעד להקשר של השואה. האם אנו מותנים מחשבתית לזהות דימויים "שואתיים" אפילו באובייקט חף מכוונות שכאלו? האם עבור המתבונן היהודי, בדומה למלאך ההיסטוריה, השואה צובעת את כל היסטוריית ההרס,גם של טרגדיות שקדמו לה או אירעו אחריה, עד שהיא הופכת לחזות הכול?

האם השואה בתת ההכרה של הצייר היא שמובילה את ידו? או שתת הכרתו של המתבונן מכוונת את ראייתו ופרשנותו לציור? האם צופה שלא נחשף לסיפורי התקופה האפילה ההיא יראה בעבודות את אותו הסיפור? ביקור בתערוכה של מוטי חושף בפנינו את ההתניה שלנו/שלו, את ההשפעה שיש לטרגדיה של השואה על הדרך בה אנו רואים ומפרשים את עולמנו כיום.

קרן ויסהאוס, אוצרת בית יד לבנים

ראשון לציון